

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETARIAT EGYESÜLJETEK!

79. évfolyam, 45. szám
1989. február 22., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Befejezte munkáját az MSZMP Központi Bizottságának ülése

A tanácskozásról közleményt adnak ki

Kedden reggel a KB székházában — Berecz János elnökletével — a párt agrárpolitikai tisztségviselőinek vitájával folytatta munkáját az MSZMP Központi Bizottsága.

A felszólalók valamennyien nagy jelentőségűnek ítélték, hogy a mezőgazdaság helyzete, az ágazat koncepciója a testület ülésének napirendjére került. Több is hangsúlyozták, hogy a három évtizeddel ezelőtt meghirdetett agrárpolitika jelentős eredményeket hozott, mégis szükség van az új koncepció kialakítására. Olyannak ítélték az előterjesztést, amely alapjaiban alkalmas új tézisek megfogalmazására, de voltak, akik úgy vélekedtek: a benne

foglalt célrendszer még konkrétabbá, markánsabbá kell formálni.

Tizenkilencen fejtették ki véleményüket, ketten pedig írásban adták be felszólalásukat. Iványi Pál egyetértett azokkal, akik az agrárpolitika és a széles értelemben vett politika kölcsönös összefüggéseire hívták fel a figyelmet, hiszen — mint mondta — a falu arcúlat, az ottaniak életkörülménye, létbiztonsága — politikai kérdésként kell, hogy foglalkoztassa a Központi Bizottságot. Még egyszer rávilágított arra, hogy az agrárkoncepciónak szoros egységben kell lennie az egész gazdaság megújulásával kapcsolatos elképzelésekkel. Mint ahogy a mezőgazdaság versenyképességét is befolyásolja, hogy

az egész népgazdaság fejlődése, eredményessége hogyan alakul. Az agrárról szűkítőse — amit teljesen jogos igénynek tartott — ugyan csak megköveteli, hogy jelentősen javítsa teljesítményét a gazdaság valamennyi résztvevője. Mivel az állami támogatás lehetőségei végesek, így fogalmazta meg a mezőgazdaság jövőjét befolyásoló alapvető tényezőt: miként sikerül alkalmazkodni a piacokhoz?

A dokumentum formálásával kapcsolatos konkrét javaslatokról szólva elmondta, indokoltnak tartja az észrevételek beépítését, az előterjesztés részbeni szerkesztési módosítását. Ezt szerkesztőbizottság végzi majd el. Az ily módon átdolgozott tisztelevet a Népszabadság csütörtöki számában, valamint

— az előadói beszédrel kiélesszítve — a Magyar Mezőgazdaság című lapban jelennek meg. Az így kezdődő párt- és társadalmi vita tapasztalatait összegezve várhatóan április végén dönt a Központi Bizottság az agrárpolitikai koncepcióról.

Ezután határozathozatal következett. A testület az irások előterjesztést, az előadói beszédet, a vita-összefoglalót, valamint azt a javaslatot, hogy a dokumentumot hozzák nyilvánosságra, egyhangúlag elfogadta.

Ezután — a napirendnek megfelelően — Lukács János, a Központi Bizottság titkára tartotta meg a városi és megyei párttervezeteket, illetve pártbizottsági ülések tapasztalatait összegző jelentéssel foglalkozó előadói beszédét.

Straub F. Brunó Japánba utazott

Straub F. Brunó, az Elnöki Tanács elnöke kedden a Férihegyi repülőtérén Japánba utazott. A magyar államfő a néhai Hirohito császár február 24-én tartandó gyászszertartásán vesz részt Tokióban. Kísératében van Nagy Gábor külügyminiszter-helyettes.

Az Elnöki Tanács elnökét a Férihegyi repülőtérén Sárlos István, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Várkonyi Péter külügyminiszter, valamint Rjyozo Mogi budapesti japán nagykövetség bűcsúztatta. (MTI)

IPU-konferencia Budapesten

Március 13—18. között Budapest ad otthont az Interparlamentáris Unió 81. konferenciájának. A centenáriumát az idén ünneplő nemzetközi szervezet budapesti tanácskozására eddig 82 tagszervezet jelezte részvételét. A rendezők várakozása szerint azonban csaknem 100 ország törvényhozói csoportjai képviselik magukat a konferencián. Az előkészületekről a konferencia magyar házigazdái kedden az Országházban tájékoztatták a hazai és a

nemzetközi sajtó képviselőit. Barcs Sándor, az Interparlamentáris Unió magyar tagozatának elnöke elmondta: ez alkalommal két időszerű témát tűznek napirendre a budapesti találkozóra résztvevői. Elsőként a gyermekek helyzetét vitatják meg — különös tekintettel az UNICEF jelentésére, miszerint évente 38 ezer kisgyermek hal éhen Földünkön —, majd az apartheid rendszerrel, illetve a nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos álláspontjukat fogalmazzák meg.

Élénkítik az együttműködést

Budapesten megkezdődött a Magyar Külkereskedelmi Bank—FIAT vállalatok közötti tárgyalások budapesti ülése. A Külkereskedelmi Bank 1977-ben kötött megállapodást a FIAT-tal a legnagyobb olasz magáncég magyarországi kapcsolatainak fejlesztésére, kooperációk szervezésére. Azóta minden évben, Budapesten vagy Olaszországban, a vegyes bizottság tagjai áttekintik az elért gazdasági eredményeket, s meghatározzák a tennivalókat.

A mostani budapesti ülésen elhangzott: az együttműködésben részt vevő magyar vállalatok a FIAT-cégeknek 1988-ban, mintegy 18 millió dollár értékben exportáltak különböző termékeket. A vásárlások értéke 17 millió dollár körül alakult. A FIAT-tól összesen 400 Iveco kamion érkezett Magyarországra, ebből 1988-ban 150-et vásároltak meg a magyar fuvarozási vállalatok. Az idén — a tervek szerint — további száz érkezik. Élénkíteni kívánják az együttműködést a magyar és az olasz cégek a mezőgazdasági gépgyártásban, valamint az építőipari gépek előállításában.

Tervezik a FIAT Uno importjának felújítását is. Évekkel ezelőtt magyar termékek ellenében száz FIAT Uno érkezett Magyarországra, s ezeket a Merkur forintért árusította. Ez az együttműködés azonban időközben abbamaradt. Az előzetes tárgyalások alapján most úgy tűnik, hogy a cse-reuzletet a korábbinál jobb feltételek közepette, ismét fel lehet újítani.

Újabb titkárjelölt a városi párttervezetletre

Mint köztudomású, pénztékre hívták össze a szegedi városi párttervezetletet, amelynek feladata lesz többek között a megüresedett városi gazdaságpolitikai titkári tisztség betöltése. Tíznapja adtunk hírt lapunkban arról, hogy a jelölési előkészítő bizottság — széles körű konzultációk alapján — három javaslatot kíván az értekezlet elé terjesztetni. Az egyik szerint főállású titkárt válasszanak, amire a javaslat: Bessenyei Zolt és Gila Ferenc. A másik szerint társadalmi megbízással kellene betölteni ezt a tisztséget, amely variánsra Boda Sándor neve került föl. (A jelöltek a múlt héten lapunkban bemutatottak.) A harmadik lehetőség pedig: ne válasszon új titkárt a párttervezetlet,

az ügyeket vigye a jelenlegi három tisztségviselő. Az azóta eltelt időszakban is számos vélemény jutott a jelöléselőkészítő bizottság tudomására, amely tegnap tartott megbeszélést a városi pártbizottság épületében. Kristó Gyula elnökletével. Ezek alapján a bizottság úgy döntött, hogy mindegyik társadalmi megbízással javasolja betölteni a megüresedett titkári posztot. A bizottság tagjai emellett nagyszámú javaslatot kaptak egy újabb jelöltre, aki ugyancsak társadalmi megbízatású titkárjelöltként került szóba. Párttervezetlet és párttagok egyaránt sokan javasolták Valastyán Pál olajmérnököt az algyői gázüzem vezetőjét, e poszt-ra, aki vállalja a jelölést. Valastyán Pált holnap lapunkban mutatjuk be olvasóinknak.

A párttervezetlet és pártbizottsági ülések tapasztalatairól

Lukács János előadói beszéde

— A párttervezetlet önállósága akkor nyer értelmet, ha a lényegi politikai és szervezeti kérdésekben megfelelő irányítással párosul. Egyszerűbben szólva: a Központi Bizottság nem egyszerűen jogosult, hanem köteles is vezetni a pártot, irányt szabni a párttervezetlet munkájának — mondotta előljáróban.

Rendkívül fontos tehát, hogy a Központi Bizottság — ahogyan ezt február 10—11-én ülésein megkezdte — határozottan, egyértelműen foglaljon állást a lényeges kérdésekben. Ennek hiányában nem születne egy irányba ható területi, helyi döntés sem. Mutatta ezt az a tény, hogy a helyi párttervezetlet rendkívül serények voltak a helyzet kritikus és önkritikus elemzésében, a gondok feltárásában, az ellentmondások bemutatásában, de a személyi és szervezeti változtatásokon túl — ami nem kevés és nem lebecsülendő — csak szerény eredményeket értek el a jövő feladatainak kimunkálásában, a párttagság által képviselhető álláspontok kialakításában, a párttagság helyreállításában. Számunkra nagy tanulság, hogy a megfelelő feltételek megteremtése nélkül nem várhatunk öntevékenységet, önállóságot, s e feltételek egy részéről az irányító párttervezetletnek, a Központi Bizottságnak kell gondoskodnia. Melyek ezek a feltételek? Először is az, hogy az alapvető politikai és társadalmi kérdésekben a Központi Bizottság — mind a távlatos célokat, mind a megvalósításukat lehetővé tevő utat illetően — fogalmazza meg álláspontját és javaslatait. Ezen az úton elindultunk, s mostani ülésünkkel — az alkotmány koncepciójának, illetve agrárpolitikai elgondolások megtárgyalásával — tovább haladtunk előre. Folytatni fogjuk ezt a munkát; a soron következő üléseken napirendre tűzve a rövid távú célokat, a gazdasági stratégia,

a szociál- és egészségügy-politika, a politikai nyilvánosság, a választási törvény, a nemzetközi integrációs folyamatokhoz való viszonyunk kérdéseit. A második feltétel, amelynek szavatolásáért a Központi Bizottság felel, az, hogy a párttagság véleményének szabad, korlátozásoktól mentes kifejtését, a nevükben születő állásfoglalások befolyásolását egyértelmű garanciák biztosítsák. A harmadik feltétel, amelynek megteremtéséért közösen is felelünk, a központi bizottsági tagok, a párt tisztségviselőinek, a vezetői rendszer, személyes jelenléte a különböző pártfórumokon, aktív részvétele a közéleti vitákban — hangsúlyozta a Központi Bizottság titkára.

Ezután arról szólt, hogy meg kell gyorsítani pártunk új és stabil működési szabályainak kimunkálását. Az új szervezeti szabályzat elfogadása természetesen a kongresszus hatásköre — emelte ki, majd így folytatta: — A mindennapi gyakorlat új problémái azonban több érvényes szabályt állítottak. Emiatt manapság kétféle szélsőséges felfogás tapasztalható a pártban. Az egyik: merev ragaszkodás a szervezeti szabályzat minden betűjéhez, és szembeállítás új szervezeti megoldásokkal. A másik már érvénytelenné tekint a szervezeti szabályzat egészét, mint amit túlhaladt az élet. E felfogás képviselői azt javasolják, hogy a következő kongresszusig tegyünk úgy, mintha a párt szervezeteinek működését. Mi egyik felfogást sem támogatjuk. Az első megbenáttat, a másik anarchikus ténne a párt működését. Azt javasoljuk, hogy a Központi Bizottság támogassa azokat az új megoldásokat, amelyek a párttagság kezdeményezésére, általános egyetértésével épültek be a pártmunka gyakorlatába, és az elmúlt kilenc hónap során lényegében mindenütt elfogadottá váltak. E vállalás je-

lentse azt, hogy ezek a kezdeményezések szabállyá válnak, s hogy a Központi Bizottság soron következő ülésein állást foglal ezekben. Ennek szellemében javasoljuk napirendre tűzni az alapszervezeti munka és a párt szervezeti felépítésének korszerűsítését, a párt választási rendszerének megújítását, az egyéni és csoportos kezdeményezés, véleménynyilvánítás, a platformok szabadságának elvi és gyakorlati kérdéseit. A fenti szervezeti témákban történő állásfoglalás egyrészt törvényesítendő a már kialakult gyakorlatot, másrészt elemet képezne a kidolgozás előtt levő új szervezeti szabályzatnak.

A továbbiakban kifejtette: — Indítványozzuk, hogy mondja ki a Központi Bizottság: azokban a városokban és megyékben, ahol már előrehaladott állapotban van a tagsági véleményének kiképzése, arról, hogy milyen fórumon, milyen feladatokat jelöljenek meg az országos párttervezetlet határozatának végrehajtására, gyorsítsák meg a döntést, és — ha párttervezetlet összehívása mellett döntenek — április vége előtt rendezzék meg azt. Emlémeztünk, hogy lezárjuk ezt a folyamatot, és figyelmeztetünk az új feladatok megoldására összpontosítsuk. Lehet, hogy javasolt döntésünk kritikusi azt vetik majd szemünkre, hogy a Központi Bizottság, úgy mond megállítja a megyei és a helyi politikai megújulást. A valóság azonban az, hogy épp az érdemi, politikai megújulás érdekében kell megállítani a döntésképtelenséget, a befelé fordulást, önmegcsonkítás tartózkodását.

Természetesen a jövőben is szükség lesz arra, hogy a párttervezetlet saját döntésük, vagyis a tagság kezdeményezése alapján, a jelenleginél változatosabb munkaformák alkalmazásával, összehívjanak a pártbizottságoknál szélesebb összetételű tanácskozásiakat, és ott a he-

lyileg aktuális politikai témákról széles körű vitát folytassanak, szükség esetén döntsenek. Erre sokféle ok állítható a párttervezetletet. Ezután is szükség lesz — jobban, mint eddig — helyi, konkrét politikai programok kimunkálására. Helyben is meg kell vitatni: hogyan dolgozzanak a párttervezetlet a többpártrendszer körülményei között? Mit tartalmazzon a helyi pártszerv választási programja, párttervezetlet milyen módon vegyenek részt a tanácsnoki és képviselői választásban? Hogyan készüljenek fel a sokszor egy időben zajló eseményekre, hogyan osszák el erőiket a legcélszerűbben? Mindez rugalmasabb, változatosabb munkaformák alkalmazását igényli. Ezek közül mostani állásfoglalásunk sem zárja ki a világos, konkrétan megfogalmazható, célra orientált — a hosszabb politikai beszámolókat és választási ütközeteket mellőző — programadó párttervezetletet. A későbbiekre nézve viszont javasoljuk szabályozni az értekezletek kezdeményezésének és összehívásának rendjét. Ennek lényege az, hogy párttervezetlet általában a pártbizottságok mérlegelése alapján kell összehívni. Kötelező összehívni az értekezletet — külön mérlegelés mellőzésevel — ha azt a párttagok egyharmada egyéni vagy csoportos kezdeményezés útján igényli. Javasoljuk az állásfoglalásban is rögzíteni; a kezdeményezők kötelesek világosan megjelölni az összehívásra javasolt pártfórum célját és pontos napirendjét, valamint kezdeményezésükről tájékoztatni alapszervezetüket, és azt a pártbizottságot, amelynek a kötelezettsége lehet az értekezlet összehívása és előkészítése. Döntésünk megerősítené a párttagok egyéni és csoportos jogait; ugyanakkor értelmes és szabályozott kereteket adna azok gyakorlásához. Joggal elvárható ugyanis: például

(Folytatás a 2. oldalon.)